

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2012. gada 19. jūlijā *

Otrā un Sestā PVN direktīva — Priekšnodoklis — Pārmaksātās summas atmaksāšana —
Procentu samaksa — Noteikumi

Lieta C-591/10

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division* (Apvienotā Karaliste) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2010. gada 25. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2010. gada 14. decembrī, tiesvedībā

Littlewoods Retail Ltd u.c.

pret

Her Majesty's Commissioners for Revenue and Customs .

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji A. Ticano [*A. Tizzano*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] un A. Prehala [*A. Prechal*], tiesneši R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], K. Šimans [*K. Schiemann*], E. Juhāss [*E. Juhász*], Dž. Arestis [*G. Arestis*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] (referents), D. Švābi [*D. Šváby*] un M. Bergere [*M. Berger*],

ģenerālvokāte V. Trstenjaka [*V. Trstenjak*],

sekretāre A. Impellicēri [*A. Impellizzeri*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2011. gada 22. novembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Littlewoods Retail Ltd* u.c. vārdā – *D. Anderson* un *L. Rabinowitz, QC*, kā arī *S. Elliott, barrister*,
- Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *C. Murrell*, pārstāve, kurai palīdz *D. Wyatt, QC*,
- Vācijas valdības vārdā – *T. Henze, K. Petersen* un *J. Möller*, pārstāvji,
- Francijas valdības vārdā – *G. de Bergues* un *N. Rouam*, pārstāvji,
- Kipras valdības vārdā – *K. Lykourgos* un *E. Symeonidou*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – angļu.

- Nīderlandes valdības vārdā – *C. Wissels*, pārstāve,
- Somijas valdības vārdā – *H. Leppo*, pārstāve,
- Eiropas Komisijas vārdā – *R. Lyal* un *C. Soulay*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2012. gada 12. janvāra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Savienības tiesības par tāda finansiālā kaitējuma atlīdzināšanu, kas nodokļu maksātājam ir radies pārmaksāta pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk tekstā – “PVN”) dēļ.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Littlewoods* grupas sabiedrībām (turpmāk tekstā – “*Littlewoods*”) un *Her Majesty’s Commissioners for Revenue and Customs* (turpmāk tekstā – “*Commissioners*”) par finansiālā kaitējuma, kas *Littlewoods* radies pārmaksātā PVN dēļ, atlīdzināšanas kārtību.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Padomes 1967. gada 11. aprīļa Otrās direktīvas 67/228/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem - Kopējās pievienotās vērtības nodokļu sistēmas struktūra un piemērošanas kārtība (OV 1967, 71, 1303. lpp.), 8. pantā un A pielikuma 13. punktā ir noteikta ar PVN apliekamā bāze, tostarp attiecībā uz preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu.
- 4 Padomes 1977. gada 17. maija Sestās direktīvas 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem - Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze (OV L 145, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Sestā direktīva”), 11. panta C daļas 1. punktā ir noteikts:

“Anulēšanas, atteikuma vai pilnīgas vai daļējas nemaksāšanas gadījumā vai arī ja cenu samazina pēc tam, kad notikusi piegāde, attiecīgi samazina summu, kurai uzliek nodokli, saskaņā ar noteikumiem, ko nosaka dalībvalstis.

Tomēr pilnīgas vai daļējas nemaksāšanas gadījumā dalībvalstis var atkāpties no šā noteikuma.”

Apvienotās Karalistes tiesības

- 5 1994. gada Likumā par pievienotās vērtības nodokli (*Value Added Tax Act 1994*; turpmāk tekstā – “1994. gada Likums par PVN”) ir ietvertas tiesību normas par PVN administrēšanu, iekasēšanu un piedziņu, kā arī pārsūdzēšanu īpašā tiesā. Šis likums ļauj *Commissioners* piedzīt maksājamo, bet nodokļu maksātāju nesamaksāto PVN un nodokļu maksātājiem atgūt samaksātās PVN summas, kuras nebija jāmaksā. Tajā ir ietvertas arī tiesību normas par procentiem, kas nodokļu maksātājiem jāmaksā par summām, ko tie ir parādā *Commissioners*, un par summām, kas *Commissioners* jāizmaksā nodokļu maksātājiem.

6 1994. gada Likuma par PVN 80. punktā ir noteikts:

“Pārmērīgi novērtētā vai pārmaksātā PVN kreditēšana vai atmaksa

1. Ja nodokļu maksātājs

- a) ir iesniedzis *Commissioners* PVN deklarāciju par konkrēto pārskata periodu (lai kad tas būtu beidzies) un,
- b) darot to, kā pievienotās vērtības nodokli ir ieskaitījis summu, kura nebija maksājama kā pievienotās vērtības nodoklis,

Commissioners ir pienākums kreditēt nodokļu maksātājam šo summu.

[..]

1.B. Ja persona attiecībā uz konkrēto pārskata periodu (lai kad tas būtu beidzies) *Commissioners* kā PVN ir samaksājusi summu, kas nav tiem maksājama PVN, un ja tas neizriet no tā, ka:

- a) [nodokļu] deklarācijā kā maksājama nodoklis tika norādīta summa, kas nebija aprēķinātais nodoklis, [..]

[..]

Commissioners ir pienākums atmaksāt nodokļu maksātājam šādi samaksāto summu.

2. *Commissioners* ir pienākums kreditēt vai atlīdzināt summu saskaņā ar šo punktu, ja šajā sakarā ir iesniegts pieprasījums.

2.A Ja:

- a) pieprasījuma saskaņā ar šī punkta 1. vai 1.A apakšpunktu rezultātā nodokļu maksātājam ir jākreditē summa un
- b) pēc summas ieskaita saskaņā ar šo likumu visa vai daļa šīs summas paliek personai kreditā,

Commissioners ir pienākums samaksāt (vai atmaksāt) šim nodokļu maksātājam šo atlikušo summu.

[..]

7. Ja vien šajā punktā nav noteikts citādi, *Commissioners* nav pienākuma kreditēt vai atmaksāt aprēķinātās vai samaksātās PVN summas, kas nav tiem maksājama PVN.”

7 Ja pieprasījums saskaņā ar 1994. gada Likuma par PVN 80. punktu ir apmierināts, nodokļu maksātājam var būt tiesības arī uz procentiem par pārmaksāto summu, ko aprēķina saskaņā ar 1994. gada Likuma par PVN 78. punktu. Šajā punktā ir noteikts:

“Procenti noteiktos iestāžu pieļautu kļūdu gadījumos

1. Ja *Commissioners* kļūdas dēļ nodokļu maksātājs

- a) ir samaksājis *Commissioners* kā PVN summu, kas nebija tā maksājama nodoklis, un tā rezultātā *Commissioners* saskaņā ar 80. punkta 2.A apakšpunktu ir pienākums tam samaksāt (vai atmaksāt) summu vai

- b) nav prasījis saskaņā ar 25. punktu tās summas kreditēšanu, kuras kreditēšanu tam bija tiesības prasīt un kuru *Commissioners* līdz ar to ir pienākums tam samaksāt, vai
- c) (gadījumā, uz ko neattiecas iepriekš minētā a) vai b) daļa) ir samaksājais *Commissioners* kā PVN summu, kas nebija maksājama PVN un kuru *Commissioners* līdz ar to ir pienākums tam atmaksāt, vai
- d) laikā nav saņēmis no *Commissioners* tam pienākošos summu saistībā ar PVN maksājumu,

tad *Commissioners* ir jāmaksā, ja un ciktāl tiem nav pienākuma to darīt, neņemot vērā šo punktu, šim nodokļu maksātājam procenti saistībā ar šo summu par attiecīgo laika periodu, ievērojot zemāk minētos šī punkta noteikumus.

[..]

3. Atbilstoši šim punktam maksājami procenti ir maksājami saskaņā ar 1996. gada Likuma par finansēm [*Finance Act 1996*] 197. punktā noteikto likmi. [..]”

- 8 Procenti, uz ko attiecas 1994. gada Likuma par PVN 78. punkts, tiek aprēķināti atbilstoši 1996. gada Likuma par finansēm 197. punktam un 1998. gada Noteikumiem par gaisa pasažieru nodevām un citiem netiešiem nodokļiem (procentu likme) [*Air Passenger Duty and Other Indirect Taxes (Interest Rate) Regulations 1998*]. Šo noteikumu sekas būtībā ir tādas, ka kopš 1998. gada saistībā ar 78. punktu likmes tiek noteiktas, izmantojot formulu, kas ir attiecināma uz sešu klīringa banku vidējo aizdevuma likmju bāzi, ko sauc par “atsauces likmi”. Attiecībā uz laiku no 1973. līdz 1998. gadam likmes ir noteiktas šo noteikumu 7. tabulā. Saskaņā ar 1994. gada Likuma par PVN 78. punktu piemērojamā procentu likme ir atsauces likme, no kuras tiek atskaitīts 1 %. Minētajā 78. punktā ir definēts arī “piemērojamais laikposms”, par kuru ir maksājami procenti. Apstākļos, kas ir aplūkoti pamatlietā, tas sākas ar dienu, kad *Commissioners* ir saņēmuši pārmaksāto PVN summu, un beidzas dienā, kad *Commissioners* ir devuši rīkojumu izmaksāt summu, par kuru ir maksājami procenti.

Pamatlietas un prejudiciālie jautājumi

- 9 Iesniedzējtiesa ir norādījusi, ka kopš PVN ieviešanas Apvienotajā Karalistē 1973. gadā prasītāji pamatlietās, izņemot holdingsabiedrību *Littlewoods Limited*, ir nodarbojušies ar tirdzniecību pēc kataloga. Veicot šo darbību, šīs sabiedrības ar personu, sauktu par “aģentiem”, tikla palīdzību izplata katalogus un pārdod tajos norādītās preces. Aģenti nopelņina komisijas maksu par pirkumiem, ko tie veikuši vai kas veikti ar to starpniecību (“trešo personu pirkumi”). Šī komisijas maksa, kuru varēja saņemt skaidrā naudā, attiecās uz agrākiem pašu aģentu veiktiem pirkumiem vai pēc augstāka kursa – uz nākotnē veicamajiem pirkumiem.
- 10 No 1973. gada līdz 2004. gada oktobrim komisijas maksa par trešo personu pirkumiem kļūdaini tika uzskatīta par atlīdzību par pakalpojumiem, kurus aģenti ir snieguši *Littlewoods*. Atbilstoši gan Savienības, gan valsts tiesībām pareizi to būtu bijis uzskatīt par atlaidi agrākajiem pirkumiem, ja tā saņemta skaidrā naudā vai piemērota attiecībā uz šiem pirkumiem, vai nākamo pirkumu, ja tā piemērota pēc augstāka kursa nākamajiem pirkumiem. Līdz ar to *Littlewoods* pārmaksāja PVN par dažu preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, jo ar nodokli apliekamā tā piegādāto preču summa kļūdaini tika uzskatīta par lielāku, nekā tā bija patiesībā.
- 11 Iesniedzējtiesa tādejādi uzskata, ka pārmaksātās summas nebija likumīgi maksājamas atbilstoši Direktīvai 67/228 attiecībā uz finanšu gadiem pirms 1978. gada un atbilstoši Direktīvai 77/388 – sākot no 1978. gada.

- 12 *Littlewoods* iesniedza pieteikumus *Commissioners* par pārmaksātā PVN atmaksu. Kopš 2004. gada oktobra *Commissioners* ir atmaksājuši *Littlewoods* pārmaksāto PVN GBP 204 774 763 apmērā. Šī atmaksāšana tika veikta atbilstoši 1994. gada Likuma par PVN 80. punktam.
- 13 Saistībā ar minēto atmaksāšanu *Commissioners* atbilstoši 1994. gada Likuma par PVN 78. punktam samaksāja arī vienkāršo procentu maksājumu GBP 268 159 135 apmērā.
- 14 Iesniedzējtiesā izskatāmajās prasībās *Littlewoods* ir lūdzis atmaksāt arī citas summas, kuru kopējais apmērs ir aptuveni 1 miljards GBP. Tā apgalvo, ka šī summa atbilst priekšrocībai, kuru ir saņēmusi Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, izmantojot pārmaksātā nodokļa pamatsummas. *Littlewoods* norāda, ka šī summa ir aprēķināta, ņemot vērā salikto procentu likmi, kas attiecīgajā laikposmā bija piemērojama Apvienotās Karalistes valdības veiktajiem aizņēmumiem. Šajā summā esot ietverti arī samaksātie vienkāršie procenti.
- 15 Tiesvedībā pamatlietās *Littlewoods* atsauca uz diviem tiesību aizsardzības līdzekļiem valsts tiesībās, proti, prasību atlīdzināt nelikumīgi iekasēto nodokli, kas parasti tiek dēvēta par “*Woolwich* prasību” (“*Woolwich claim*”), un prasību atlīdzināt summas, kas samaksātas kļūdas tiesību piemērošanā dēļ (“*mistake based claim*”).
- 16 Šajā ziņā iesniedzējtiesa ir norādījusi, ka *Woolwich* prasībai piemērojamais noilgums ir 6 gadi, sākot no dienas, kad nodoklis pārmaksāts, savukārt prasības atmaksāt nodokli, kas pamatota ar kļūdu tiesību piemērošanā, noilgums ir 6 gadi, sākot no dienas, kad attiecīgā persona atklāja kļūdu vai ar pienācīgu rūpību būtu varējusi to atklāt.
- 17 Minētā tiesa uzskata, ka šie valsts tiesībās noteiktie noilguma termiņi atbilst Savienības tiesību prasībām.
- 18 Pamatlietās netiek apstrīdēts tas, ka:
- laikā no 1973. gada līdz 2004. gada oktobrim *Commissioners* ir iekasējuši strīdīgās PVN summas, pārkāpjot Savienības un valsts tiesības;
  - *Littlewoods* ir tiesības saņemt pārmaksātā PVN atmaksu atbilstoši Savienības un valsts tiesībām, ciktāl attiecīgās summas ir tikušas samaksātas *Commissioners*;
  - *Littlewoods* ir samaksāti arī vienkāršie procenti, kas aprēķināti un izmaksāti atbilstoši valsts tiesību noteikumiem, un
  - nav izpildīti nosacījumi par valsts civiltiesisko atbildību par zaudējumiem Savienības tiesību pārkāpuma dēļ.
- 19 Kā minējusi iesniedzējtiesa, šajā gadījumā nav piemērojams neviens no *Littlewoods* norādītajiem tiesību aizsardzības līdzekļiem. Šī tiesa uzskata, ka pārmaksātais PVN var tikt atmaksāts, vienīgi ceļot prasību saskaņā ar 1994. gada Likuma par PVN 80. punktu, un ka vienīgais pamats, uz kura *Littlewoods* varētu saņemt procentus, ir šī likuma 78. punkts. Tādējādi *Littlewoods* celtās prasības, ja tiktu piemērotas vienīgi valsts tiesības, atbilstoši iepriekš minētajiem 78. un 80. punktam būtu noraidāmas.
- 20 Šai tiesai tomēr ir šaubas par to, vai šāds risinājums atbilstu Savienības tiesībām.
- 21 Šādos apstākļos *High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Ja nodokļu maksātājs ir pārmaksājis PVN, ko dalībvalsts ir iekasējusi pretēji [...] Savienības tiesību prasībām PVN jomā, vai dalībvalsts paredzētais atlīdzinājums atbilst [...] Savienības tiesībām, ja šis atlīdzinājums ietver tikai pārmaksātās pamatsummas atmaksu un vienkāršo procentu par šo summu piemērošanu saskaņā ar tādām valsts tiesību normām kā 1994. gada [Likuma par PVN] 78. punkts?”

- 2) Ja tas tā nav, vai [...] Savienības tiesībās tiek prasīts, lai dalībvalsts paredzētajā atlīdzinājumā būtu iekļauta pārmaksātās pamatsummas atmaksa un salikto procentu piemērošana kā ekvivalents dalībvalsts rīcībā esošo pārmaksāto summu izmantošanas vērtībai un/vai nodokļu maksātāja zaudētās naudas izmantošanas vērtībai?
- 3) Ja atbilde uz pirmo un otro jautājumu ir noraidoša, kas vēl papildus pārmaksātās pamatsummas atmaksai ir jāietver atlīdzinājumā, kurš dalībvalstij ir jāsniedz atbilstoši Savienības tiesībām, attiecībā uz pārmaksātās summas un/vai procentu izmantošanas vērtību?
- 4) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir noraidoša, vai ar [...] Savienības tiesību efektivitātes principu dalībvalstij tiek prasīts praksē nepiemērot valsts tiesību ierobežojumus (kādi ir 1994. gada [Likuma par PVN] 78. un 80. punkts) nevienai prasībai vai atlīdzinājumam dalībvalstī, kas citādi būtu pieejami nodokļu maksātājam, lai pamatotu Tiesas atbildē uz pirmajiem trijiem jautājumiem noteiktās [...] Savienības tiesības, vai arī pietiek ar to, ka valsts tiesa nepiemēro šos ierobežojumus tikai attiecībā uz vienu no šīm prasībām vai atlīdzinājumiem?

Kādi citi principi valsts tiesai vēl ir jāņem vērā, piemērojot šīs [...] Savienības tiesības, lai tiktu ievērots [...] Savienības tiesībās paredzētais efektivitātes princips?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 22 Ar šiem jautājumiem, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai tādā situācijā kā pamatlietās, kad attiecīgajam nodokļu maksātājam ir atmaksāta Savienības tiesību neievērošanas dēļ pārmaksātā PVN summa, Savienības tiesībām atbilst tas, ka valsts tiesībās ir paredzēta vienkāršo procentu piemērošana šai summai, vai arī atbilstoši Savienības tiesībām ir nepieciešams, lai valsts tiesībās būtu paredzēta salikto procentu piemērošana, kas atbilst pārmaksāto summu izmantošanas vērtībai un/vai zaudētās naudas izmantošanas vērtībai, vai arī kāds cits atlīdzināšanas veids, ko šajā gadījumā Tiesai ir lūgts precizēt. Gadījumā, ja piemērojamā valsts tiesību norma nav saderīga ar Savienības tiesībām, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, kādi secinājumi tai būtu jāizdara šādas nesaderības dēļ.
- 23 Šajā ziņā vispirms ir jānorāda, kā tas izriet no lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu, ka pamatlietās *Littlewoods* nav cēlis prasību par zaudējumu atlīdzību, kas būtu pamatota ar to, ka Apvienotā Karaliste ir pārkāpusi Savienības tiesības, bet gan prasību par tā PVN atmaksu, kas ticis iekasēts, pārkāpjot šīs tiesības.
- 24 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka tiesības uz nodokļu, kas dalībvalstī iekasēti pretēji Savienības tiesību normām, atmaksu ir Savienības tiesību normās, kā tās ir interpretējusi Tiesa, personām paredzēto tiesību sekas un papildinājums (skat. it īpaši 1983. gada 9. novembra spriedumu lietā 199/82 *San Giorgio*, *Recueil*, 3595. lpp., 12. punkts, kā arī 2001. gada 8. marta spriedumu apvienotajās lietās C-397/98 un C-410/98 *Metallgesellschaft u.c.*, *Recueil*, I-1727. lpp., 84. punkts). Dalībvalstij tāpēc principā ir jāatmaksā nodokļi, kas iekasēti, pārkāpjot Savienības tiesības (1997. gada 14. janvāra spriedums apvienotajās lietās no C-192/95 līdz C-218/95 *Comateb u.c.*, *Recueil*, I-165. lpp., 20. punkts; iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Metallgesellschaft u.c.*, 84. punkts; 2003. gada 2. oktobra spriedums lietā C-147/01 *Weber's Wine World u.c.*, *Recueil*, I-11365. lpp., 93. punkts, kā arī 2006. gada 12. decembra spriedums lietā C-446/04 *Test Claimants in the FII Group Litigation*, Krājums, I-11753. lpp., 202. punkts).
- 25 Turklāt jāatgādina, ka Tiesa ir nospriedusi, ka, ja dalībvalsts iekasē nodokļus, pārkāpjot Savienības tiesību normas, attiecīgajām personām ir tiesības ne tikai uz prettiesiski iekasētā nodokļa atmaksu, bet arī uz šajā valstī tiešā sakarā ar šo nodokli samaksāto summu vai tās ieturēto summu atmaksu. Tas

- ietver arī tos zaudējumus, ko rada nespēja rīkoties ar naudas summu priekšlaicīgas nodokļa samaksas dēļ (skat. iepriekš minētos spriedumus apvienotajās lietās *Metallgesellschaft* u.c., 87.–89. punkts, kā arī lietā *Test Claimants in the FII Group Litigation*, 205. punkts).
- 26 No šīs judikatūras izriet, ka dalībvalstīm noteiktā pamatpienākuma atmaksāt kopā ar procentiem tās nodokļu summas, kas iekasētas, pārkāpjot Savienības tiesības, pamatā ir tieši šīs pēdējās minētās tiesības.
- 27 Tā kā šis jautājums Savienības tiesībās nav reglamentēts, tad katras dalībvalsts iekšējā tiesiskajā kārtībā ir jāparedz nosacījumi, kādos šādi procenti ir maksājami, tostarp šo procentu likme un aprēķināšanas veids (vienkāršie vai saliktie procenti). Šiem nosacījumiem ir jāatbilst līdzvērtības un efektivitātes principiem, tas ir, tie nevar būt mazāk labvēlīgi par nosacījumiem attiecībā uz līdzīgiem atmaksāšanas lūgumiem saskaņā ar iekšējo tiesību noteikumiem un tie nevar būt tā noteikti, ka Savienības tiesiskajā kārtībā garantēto tiesību izmantošana tiek padarīta par praktiski neiespējamu (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *San Giorgio*, 12. punkts; iepriekš minēto 2003. gada 2. oktobra spriedumu lietā *Weber's Wine World* u.c. 103. punkts, kā arī 2005. gada 6. oktobra spriedumu lietā C-291/03 *MyTravel*, Krājums, I-8477. lpp., 17. punkts).
- 28 Tādējādi saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ar efektivitātes principu dalībvalstīm ir aizliegts padarīt praktiski neiespējamu vai pārmērīgi grūtu to tiesību īstenošanu, kas piešķirtas ar Savienības tiesību sistēmu (skat. 2004. gada 7. janvāra spriedumu lietā C-201/02 *Wells*, *Recueil*, I-723. lpp., 67. punkts, kā arī 2006. gada 19. septembra spriedumu apvienotajās lietās C-392/04 un C-422/04 *i-21 Germany* un *Arcor*, Krājums, I-8559. lpp., 57. punkts).
- 29 Šajā lietā ir jākonstatē, ka šis princips paredz, ka valsts tiesību normas, kas tostarp attiecas uz varbūtēji maksājamo procentu aprēķināšanu, nedrīkst liegt nodokļu maksātājam pienācīgu to zaudējumu atlīdzību, kas radīti nepamatoti samaksāta PVN dēļ.
- 30 Iesniedzējtiesai ir jāpārlicinās, vai tas tā ir pamatlietās, ņemot vērā visus tajās pastāvošos apstākļus. Šajā ziņā ir jānorāda, ka no lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu izriet, ka atbilstoši 1994. gada Likuma par PVN 78. punktam *Commissioners* ir samaksājuši *Littlewoods* procentus par pretēji Savienības tiesībām iekasēto PVN. Pamatojoties uz šiem noteikumiem, *Littlewoods* tika samaksāti vienkāršie procenti par summu GBP 268 159 135 apmērā, kas atbilst procentiem, kuri maksājami par aptuveni 30 gadus ilgu laikposmu un kuru apmērs par vairāk nekā 23 % pārsniedz pamatsummu, kuras apmērs ir GBP 204 774 763.
- 31 Attiecībā uz pārbaudi par to, vai pamatlietās ir ievērots līdzvērtības princips, ir jāatgādina, ka šī principa ievērošana prasa, lai attiecīgā valsts tiesību norma būtu vienādi piemērojama prasībām, kas pamatotas ar Savienības tiesību pārkāpumu, un prasībām, kas pamatotas ar iekšējo tiesību neievērošanu, ja to priekšmets un pamats ir līdzīgi. Tomēr līdzvērtības princips nevar tikt interpretēts kā tāds, kas dalībvalstij liek attiecināt tās labvēlīgāko iekšējo kārtību uz visām prasībām, kas iesniegtas kādā tiesību jomā. Lai nodrošinātu šī principa ievērošanu, iesniedzējtiesai, kas vienīgā var tieši zināt noteikumus, kuri reglamentē pret valsti vērstās restitūcijas prasības, ir jāpārbauda, vai noteikumi, kas paredzēti, lai valsts tiesībās nodrošinātu tiesību, kas attiecīgajām personām izriet no Savienības tiesībām, ievērošanu, atbilst šim principam, un jāpārbauda gan prasības priekšmets, gan būtiskās sastāvdaļas, kas, iespējams, ir līdzīgi. Šādā nolūkā valsts tiesai ir jāpārbauda attiecīgo prasību līdzība, ievērojot to priekšmetu, pamatu un būtiskās sastāvdaļas (šajā ziņā skat. 2009. gada 29. oktobra spriedumu lietā C-63/08, *Pontin*, Krājums, I-10467. lpp., 45. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 32 Iesniedzējtiesa ir norādījusi, ka, piemērojot 1994. gada Likuma par PVN 78. punktu, abas “common law” paredzētās prasības, proti, *Woolwich* prasība un prasība par atlīdzinājumu, kas pamatota ar kļūdu tiesību piemērošanā, būtu izslēdzamas. Būtībā iesniedzējtiesa lūdz paskaidrot, vai tad, ja tiktu konstatēta 1994. gada Likuma par PVN 78. un 80. punkta neatbilstība Savienības tiesībām, tajos

ietvertā ierobežojuma nepiemērošana attiecībā uz *Woolwich* prasību pamatlietās varētu nodrošināt Savienības tiesībām atbilstīgu procentu piemērošanu vai arī šajā nolūkā šis ierobežojums būtu jāatstāj nepiemērots attiecībā uz visām prasībām vai atlīdzinājumiem saskaņā ar “common law”.

- 33 Kā izriet no pastāvīgās judikatūras, saskaroties ar tādu tiesību normu, kas nav saderīga ar tieši piemērojamām Savienības tiesībām, valsts tiesai ir jānoraida šādas valsts tiesību normas piemērošana, apzinoties, ka šis pienākums neierobežo kompetento valsts tiesu pilnvaras no dažādajām valsts iekšējā sistēmā paredzētajām metodēm piemērot tās, kuras ir piemērotas Savienības tiesībās paredzēto individuālo tiesību aizsardzībai (šajā ziņā skat. it īpaši 1993. gada 27. oktobra spriedumu lietā C-337/91 *van Gemert-Derks*, *Recueil*, I-5435. lpp., 33. punkts; 1998. gada 22. oktobra spriedumu apvienotajās lietās no C-10/97 līdz C-22/97 *IN. CO. GE. 90* u.c., *Recueil*, I-6307. lpp., 21. punkts, un 2009. gada 19. novembra spriedumu lietā C-314/08 *Filipiak*, Krājums, I-11049. lpp., 83. punkts).
- 34 Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Savienības tiesības ir interpretējamās tādējādi, ka nodokļu maksātājam, kurš ir pārmaksājis PVN, ko attiecīgā dalībvalsts ir iekasējusi pretēji PVN jomā pastāvošo Savienības tiesību aktu prasībām, ir tiesības gan uz nodokļa, kas iekasēts, pārkāpjot Savienības tiesības, atmaksu, gan arī tiesības uz procentu samaksu par atmaksājamo summu. Jautājums, vai procenti par atmaksājamo pamatsummu ir piemērojami pēc vienkāršo procentu sistēmas vai pēc salikto procentu sistēmas, vai arī pēc kādas citas procentu sistēmas, ir jānosaka atbilstoši valsts tiesībām, ievērojot efektivitātes un līdzvērtības principus.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 35 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Savienības tiesības ir interpretējamās tādējādi, ka nodokļu maksātājam, kurš ir pārmaksājis pievienotās vērtības nodokli, ko attiecīgā dalībvalsts ir iekasējusi pretēji pievienotās vērtības nodokļa jomā pastāvošo Savienības tiesību aktu prasībām, ir tiesības gan uz nodokļa, kas iekasēts, pārkāpjot Savienības tiesības, atmaksu, gan arī tiesības uz procentu samaksu par atmaksājamo summu. Jautājums, vai procenti par atmaksājamo pamatsummu ir piemērojami pēc vienkāršo procentu sistēmas, pēc salikto procentu sistēmas vai arī pēc kādas citas procentu sistēmas, ir jānosaka atbilstoši valsts tiesībām, ievērojot efektivitātes un līdzvērtības principus.

[Paraksti]